
Stichting Voedseltuin Overvecht

Jaarverslag 2019

Doorgroeien vanuit een stevige grondslag

April 2020

Stichting, doel en organisatie

De stichting Voedseltuin Overvecht is in 2015 opgericht met als doel een bijdrage te leveren aan een duurzame, gezonde leefstijl waarin arbeidsparticipatie en onderlinge verbondenheid centraal staan. De stichting doet dit door het exploiteren van een duurzame en lokale voedseltuin/buurttuin. De tuin is bedoeld als sociale ontmoetingsplaats voor buurtbewoners en lokale ondernemers. Onder begeleiding van de tuincoördinator kunnen zij meewerken aan het verbouwen, planten en poten van kruiden, fruit, groenten, aardappelen, bloemen en planten. De opbrengst/oogst is deels voor de tuinders/vrijwilligers op de tuin en deels voor verkoop in de winkel of levering aan derden.

De stichting haalt haar inkomsten naast de opbrengsten uit de tuin uit giften, sponsoring en fondsenwerving.

Opzet van dit jaarverslag 2019.

Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Het seizoen 2019 op de tuinen
- Met wie werkt De Voedseltuin samen,
- welke nieuwe initiatieven ontplooiën we
- Bestuur en organisatie van Stichting De Voedseltuin
- Financiële ontwikkeling, en subsidies.

Hoe ontwikkelen we De Voedseltuin verder: **doorgroeien vanuit een stevige grondslag**

De beide tuinen in 2019

De Voedseltuin Overvecht is een fijne, toegankelijke en veilige plek om mensen te ontmoeten, te tuinieren, te leren, actief bezig te zijn, eigen groenten verbouwen, activiteiten te organiseren, je talenten te ontplooiën, er even uit te zijn. Samen werken we aan het ontwikkelen van een inclusief en sociaal buurtnetwerk. De Voedseltuin biedt hiermee een eigentijds antwoord op problemen en uitdagingen in de wijk.

Iedereen werkt samen: buurtbewoners met en zonder zichtbare fysieke, verstandelijke, psychische of sociale beperkingen. Niet alleen op de tuin maar ook daarbuiten. We bieden mensen de gelegenheid onderdeel te zijn van een groter geheel en hun netwerk uit te breiden. Zo kunnen mensen hun ambities, talenten en dromen verder ontwikkelen en vormgeven.

We hebben in 2019 plm. 45 vrijwilligers/tuinders kunnen verwelkomen. Ze studeren, of hebben een baan, of zijn al met pensioen, of actief in het vrijwilligerswerk, of wonen in een zorginstelling. Allemaal genieten ze van het buiten bezig zijn, het verantwoorde voedsel dat ze uit de tuin kunnen halen, en dat thuis op tafel te kunnen zetten. . De sociale functie is heel wezenlijk: contacten leggen en onderhouden, het horen bij een groter geheel, en voor sommigen ook een bron om zelfvertrouwen op te bouwen, en de opstap naar (vrijwilligers-)werk of opleiding.

In 2019 hebben we op de tuinen nog de volgende extra activiteiten georganiseerd om mensen uit de wijk enthousiast te maken om te komen kijken, luisteren en meedoen:

- Twee lunchpauzeconcerten op de tuin, in samenwerking met ZIMIHC, en gesubsidieerd door het Initiatievenfonds.
- Blokhut bouwen, in samenwerking met NL Doet
- Het voorjaarsfeest en het oogstfeest samen met Gagelsteede
- Nieuwjaarsborrel voor de tuinders
- Zomerbarbecue voor de tuinders, met groenten uit eigen tuin
- Afsluiting van het tuinseizoen, met een diner met eigen groenten, bij het woonzorgcomplex van Reinaerde, aan de Grote Trekdreef.
- Twee voorlees-bijeenkomsten voor kinderen, op de tuin, samen met de Openbare Bibliotheek
- Samen met kinderen pesto maken, met medewerking van de Grond-tot-Mondbus en Studio Raap.
- Samen met studenten van de Hogeschool Utrecht, minor Voeding: educatieborden en een brochure over gezond koken met biologisch geteelde groenten.
-

In 2019 hebben we zodoende plm. 45 kinderen bereikt, en –naast de tuinders- ruim 500 bezoekers op de tuinen gehad.

Eind 2019 kon het project om de tweede tuin, perceel Bangkokdreef 233, 'van de grond te krijgen', worden afgerond. . De 2^e locatie van de tuin aan de Bangkokdreef is voor buurtbewoners, bezoekers en tuinders een geliefde plek geworden. In het hart van de tuin is een

‘ontmoetingspleintje’ gemaakt met een pergola, begroeid met druivenranken. Hier vinden regelmatig ontmoetingen, concerten en overleggen plaats.

Het belang van De Voedseltuin Overvecht is nog eens extra onderstreept door

- De uitkomsten van het onderzoek “Groen Verbindt”, door het Verweij-Jonker Instituut die op 24 mei zijn gepresenteerd,
- De waardering door het winnen van de Toegankelijkheidsprijs Gemeente Utrecht 2018

Samenwerking met anderen

De Voedseltuin Overvecht zoekt de samenwerking met anderen op, in Overvecht, en in heel Utrecht..

In juni 2019 hebben we deelgenomen aan het Food Festival in het ZIMIHC Theater Stephanus,.

We werken nauw samen met_

- ZIMIHC/Stephanus,
- Project O,
- Ondernemende, lokale cateraars zoals De Kokjes, Restaria Theo, Ras el Hanout, Slim samen Soepen (over gasloos koken), Tante Miek, Rachelle, Hind Tajines
- Utrecht Natuurlijk
- Wijk & Co.
- Starters 4 Communities / opleiding Sociaal Ondernemerschap (praktijkopdracht)
- Dock
- Reinaerde
- en andere netwerkpartners in Overvecht.

Zo willen we onze bijdrage leveren aan een gezonde, cultureel en maatschappelijk actieve wijk Overvecht.

We onderhouden goede contacten met verschillende beleidsafdelingen van de Gemeente Utrecht, mede in samenhang met het beleid van de gemeente en het beleidsplan “Samen voor Overvecht”.

Nieuwe initiatieven waar mogelijk samen met anderen.

Het belangrijkste initiatief dat we in 2019 hebben opgepakt is de ontwikkeling van ProefLOKAAL Overvecht.

Bij het Grootwinkelcentrum Overvecht ontwikkelt de gemeente in samenwerking met diverse partijen huisvesting (appartementencomplex en studentenhuisvesting) met op de begane grond een zogenaamde ‘plint’ waarin onder meer horeca en catering door ondernemers uit de wijk Overvecht een plek kunnen krijgen. Een onderdeel daarvan is ProefLOKAAL: cateraars en

voedselproducenten kunnen daar samen een goed en betaalbaar aanbod van maaltijden, maaltijd-ingrediënten enz. neerzetten voor de wijkbewoners

De Voedseltuin Overvecht neemt actief deel aan het ontwikkelen van dit concept. We bezien of en in hoeverre wijzelf 'trekker' zullen zijn van deze ontwikkeling, en dit uiteindelijk onder onze verantwoordelijkheid gaan nemen (op grond van een te ontwikkelen gedegen ondernemingsplan), of dat wij als netwerkpartner hierin een gedeelde verantwoordelijkheid met anderen nemen.

Bestuur en organisatie van De Voedseltuin.

De Voedseltuin raakt langzaamaan 'volgroeid', en is inmiddels een begrip in Overvecht, en ook breder, in Utrecht. De pioniersfase is min of meer achter de rug. We gaan nu "oogsten": de basis verder versterken en doorgroeien. En -zoals eerder in dit jaarverslag aangegeven- gaan we aan de slag, met anderen, om nieuwe initiatieven van de grond te krijgen.

Daarbij past een wat andere inrichting van bestuur en organisatie van de stichting Voedseltuin Overvecht.

- Voorgeschiedenis.

De beide initiatiefneemsters/projectleiders, en tevens bestuursleden, Marianne Houkamp, en Ans Klein Geltink, die De Voedseltuin Overvecht - samen met tuincoördinator Mark Verhoef - hebben opgezet, achtten de tijd rijp om nieuwe bestuursleden te werven voor het Stichtingsbestuur. Zij blijven verbonden met de Voedseltuin Overvecht in een andere rol, meer gericht op het adviseren en meedenken over de toekomst.

Beiden vormden samen met Ramiro Gomes Monteiro het bestuur van de stichting.

Een Raad van Toezicht, bestaande uit Bouchra Dibi, voorzitter, Kjeld Vosjan, penningmeester, en Marjolein van der Sterren, secretaris, hield toezicht op het bestuur.

In 2019 is gewerkt aan het tot stand brengen van een eenvoudiger en toekomstbestendige organisatiestructuur met een nieuw Stichtingsbestuur.

Marianne en Ans zijn voornemens in de loop van 2020 terug te treden uit het bestuur. Ramiro is medio 2019 al teruggetreden. De mogelijke belangentegenstellingen binnen het bestuur zijn daarmee komen te vervallen.

- Afwegingen en uitkomsten.

Daarom hebben het bestuur en de raad van toezicht in 2019 intensief doorgedacht en doorgesproken over een vereenvoudiging van de bestuursstructuur, passend bij de schaalgrootte van de stichting.

Dit is uitgemond in

a) benoeming van nieuwe bestuursleden, in de aanloop naar het terugtreden van Marianne en Ans in 2020.

b) de opheffing van de raad van toezicht, een verandering/aanscherping van de benoemingsprocedure van bestuursleden, een precisering van de besluitvormingsprocessen in het bestuur, de mogelijkheid tot het instellen van een adviesraad, en de verankering van e.e.a. in gewijzigde statuten deze statutenwijziging is geëffectueerd op 18-11-2019

c) de vaststelling van een beleidsnotitie “Good Governance / Administratieve Organisatie-Interne Controle”, waarin de waarborging van het “vier-ogen-principe” bij beleids- en financiële beslissingen en uitvoeringsmaatregelen is vastgelegd.

Het bestuur van de stichting gedraagt zich op basis van deze beleidsnotitie naar de geest van de regelingen inzake ‘good governance’, die in het maatschappelijk domein van toepassing zijn, op een wijze die past bij de schaalgrootte van de stichting.

Het bestuur heeft in 2019 het voornemen opgevat om de stichting zodanig in te richten, dat De Voedseltuin in 2020 de ANBI-status kan aanvragen bij de Belastingdienst.

Samenstelling bestuur per 31-12-2019

Koos Lukkien, Utrecht, voorzitter, benoemd door RvT op 19-6-2019

Froukjen van der Wal, Amersfoort, secretaris, benoemd door RvT op 19-6-2019

Dirk Jan Engel, Utrecht, penningmeester, benoemd door RvT per 18-11-2019

Marianne Houkamp, voorzitter tot 19-6-2019, lid vanaf 19-6-2019

Ans Klein Geltink, penningmeester tot 18-11-2019, lid vanaf 18-11-2019

De bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden *geen honorarium of loon* in enigerlei vorm; alleen gemaakte onkosten worden vergoed. Deze regeling is statutair vastgelegd.

Samenstelling van de Raad van Toezicht in 2019

Bouchra Dibi, voorzitter

Marjolein van der Sterren, secretaris

Kjeld Vosjan, penningmeester

Beknopt verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2019 twee keer vergaderd, te weten op 19 juni 2019, en op 1 november 2019.

In de vergadering van 19 juni heeft de Raad van Toezicht het jaarverslag en de jaarrekening 2018 goedgekeurd. In deze vergadering zijn Koos Lukkien tot voorzitter, en Froukjen van der Wal tot secretaris benoemd.

De Raad van Toezicht heeft in deze vergadering uitvoerig met het bestuur gesproken over de vereenvoudiging van bestuur en organisatie, en de voornemens tot terugreden op termijn van Ans Klein Geltink, en Marianne Houkamp uit het bestuur. De Raad van Toezicht heeft het bestuur goedkeuring verleend om deze ontwikkeling uit te werken, en in de vorm van een voorstel tot statutenwijziging aan de raad voor te leggen.

In zijn vergadering van 1 november heeft de Raad van Toezicht Dirk Jan Engel tot penningmeester in het bestuur benoemd.

Het bestuur heeft tijdig, conform de geldende statutaire bepalingen, het voorstel voor de gewijzigde statuten aan de raad van toezicht voorgelegd. De raad van toezicht heeft daarop in deze vergadering op 1 november 2019 de statutenwijziging goedgekeurd. Deze is van kracht geworden op 18-11-2019

De Raad van Toezicht krijgt in het voorjaar van 2020 nog het jaarverslag en de jaarrekening 2019, na vaststelling door het nieuwe bestuur, ter goedkeuring voorgelegd. Dit opdat zo zorgvuldig mogelijk alle bestuurlijk betrokkenen in 2019 zich van hun maatschappelijke verantwoordingsplichten kunnen kwijten.

Uiteraard heeft de Raad van Toezicht gesproken over de diverse inhoudelijke ontwikkelingen (o.a. de diverse samenwerkingsrelaties, ontwikkelingen rond ProefLOKAAL en FoodMarket), en de financiën: naast de exploitatie ook de eindafrekening Subsidie Oranjefonds/Groen Verbindt, en de subsidie-aanvragen van BuurtNetwerken, en van een Overbruggingssubsidie Oranjefonds t.b.v. de 2^e tuin.

Financiële ontwikkeling; subsidies

De jaarrekening 2019 vertoont een licht negatief resultaat ad € 1.626,-, dat wordt veroorzaakt door kosten van accountantsverklaringen bij de afrekening van enkele subsidies. Het resultaat is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve is ontstaan door een terughoudend uitgavenbeleid, teneinde mogelijke tegenvallers in het ontwikkelstadium van Stichting De Voedseltuin Overvecht te kunnen opvangen.

Blijkens de jaarrekening 2019, en blijkens de afrekeningen met enkele subsidieverstrekkers, te weten het VSB-fonds, de Gemeente Utrecht (i.v.m. opstarten 2^e locatie), en het Oranjefonds (overbruggingssubsidie) die ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 eveneens worden opgesteld, blijft de exploitatie van De Voedseltuin correct binnen de financiële kaders.

Vanuit de subsidieregeling Buurtnetwerken van de Gemeente Utrecht is voor de jaren 2019 t/m 2021 een basissubsidie van € 30.000,- per jaar verstrekt, die de structurele exploitatie van De Voedseltuin mogelijk maakt. Deze jaarlijkse subsidie dekt de personele kosten voor de professionele coördinatie van De Voedseltuin, en de materiële kosten.

De financiële positie van stichting De Voedseltuin Overvecht is -op basis van de jaarrekening 2019 - gezond te noemen

Zoals elders in dit jaarverslag 2019 aangegeven, werkt het bestuur aan een beleidsplan 2020-2024, met bijbehorende meerjarenbegroting. Op basis daarvan is het bestuur van plan nog in 2020 vervolgsubsidiëring aan te vragen.

Beleidsplanning voor 2020-2024

Het bestuur heeft in oktober t/m december 2019 samen met de tuincoördinator, en in een brainstorm-sessie met enkele tuinders/vrijwilligers besproken:

- Wat vind je waardevol aan De Voedseltuin; waarom kom je er graag; wat wil je behouden en uitbouwen.
- Welke nieuwe initiatieven, in de vorm van nieuwe tuinen en/of tuinactiviteiten kunnen we gaan ontplooiën (met behoud van hetgeen we hebben opgebouwd)
- Welke samenwerkingspartners (scholen, zorgorganisaties, culturele organisaties, andere) zijn zinvol, om nieuwe initiatieven mee te ontplooiën, en/of samenwerkingsverbanden aan te gaan.

In het 1^e kwartaal 2020 zetten we deze brainstorm voort.

Verder is in 2019 aan drie deelnemers van de cursus 'sociaal ondernemerschap' van Starters 4 Communities de opdracht verstrekt om:

- onderzoek te doen naar de bekendheid van De Voedseltuin, in de wijk Overvecht,
- ideeën/maatregelen voor te stellen om de bekendheid van, en deelname aan De Voedseltuin verder te versterken.

Inmiddels hebben zij een inspirerende rapportage afgeleverd, met veel nuttige voorstellen.

De oogst van dit alles willen we in het 1^e halfjaar 2020 verwerken in een nieuw beleidsplan, nieuwe begrotingshoofddijnen, en in vervolgsubsidie-aanvragen.

Daarbij is het van groot belang dat er een betere, en structurele financiële basis komt onder de aansturing/coördinatie van de tuinders/vrijwilligers op De Voedseltuin. Immers juist in een wijk als Overvecht, is het een maatschappelijk belang om hiervoor beleidsmatig én budgettair vanuit overheden ruimte te maken. Inmiddels blijkt dat de gemeente Utrecht bij de herijking van haar subsidiebeleid hiervoor oog heeft, en nadenkt hoe dat vorm te geven.

Diverse onderwerpen

- *Tuincoördinator.*

Mark Verhoef is de tuincoördinator, die met grote inzet en betrokkenheid een succes maakt van beide tuinen, en het werk van onze tuinders/vrijwilligers. Mark werkt op zzp-basis voor De Voedseltuin.

- *Huurcontract Bangkokdreef 233.*

Eind oktober 2019 liep het huurcontract van 3 jaar af. Met de gemeente Utrecht is overeenstemming bereikt over jaarlijkse verlenging van het huurcontract.

Ontwikkelingen na balansdatum: coronavirus-uitbraak

Ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag is sprake van de crisis, veroorzaakt door het uitbreken van het coronavirus. Dit is een ongekende beproeving op wereldschaal.

De Voedseltuin wordt hierdoor ook geraakt. Het bestuur en de tuincoördinator volgen nauwgezet alle berichtgeving, en richtlijnen van overheidswege. Per dag, zo nodig per uur, volgen we de ontwikkelingen, en dragen er zorg voor dat onze tuinders/vrijwilligers op een verantwoorde wijze, geheel conform de overheidsrichtlijnen, op de tuin kunnen werken.

Een welgemeend 'dankjewel'

Het nieuwe bestuur dankt van ganser harte:

- Alle tuinders/vrijwilligers die de tuinen tot een succes maken
- Onze subsidieverstrekkeners en sponsoren
- De teruggetreden leden van de raad van toezicht voor hun inzet, en (blijvende) betrokkenheid
- De voormalig secretaris van de Voedseltuin: Ramiro Gomes Monteiro, die vanaf de start betrokken is geweest
- De beide 'trekkers' van het eerste uur, Marianne Houkamp, en Ans Klein Geltink, en [zeker ook Mark Verhoef, tuincoördinator, voor hun initiatief, en niet-aflatende inzet.
-

<p>Het bestuur heeft het jaarverslag 2019 en de jaarrekening 2019 per email vastgesteld op 21 april 2020 De raad van toezicht heeft het jaarverslag 2019 en de jaarrekening 2019 goedgekeurd per email op 28 april 2020.</p>
--

